

Asia: VN/26031/2020-VM-5

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta

VTJ-lain muutokset

- Näettekö ehdotetun VTJ-lain muutoksen tehokkaaksi keinoksi vähentää tietoturvaloukkausten uhreille aiheutuvaa vahinkoa? Onko muita tehokkaampia keinoja vähentää uhreille aiheutuvaa vahinkoa?
- Viitaten kappaleeseen 4.1. keskeisistä ehdotuksista, tulisiko selvitysvastuun jakautumisesta säätää henkilötunnuksen muuttamista hakevan ja Digi- ja väestötietoviraston välillä? Tulisiko Digi- ja väestötietovirastolle säätää jokin erityinen tiedonsaantioikeus vireillä olevaan rikosasiaan liittyvistä tiedoista siinä tapauksessa, että selvitysvastuun jakautumisen katsottaisiin edellyttävän nykyistä laajempaa tiedonsaantioikeutta?

-

Vaikutusten arviointi

- Keskeiset kehitys- ja tarkennuskohteet esityksen vaikutusten arvioinnin osalta (esimerkiksi vaikutukset tietoja käsittelevien tiedonhallintaan ja tietoaaineistojen muodostamiseen tai vaikutukset asiakkaisiin, mikäli asiakas ei ole toteuttanut hänen vastuullaan olevia toimenpiteitä).

-

Yleiset kommentit

- Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja haluaa kiinnittää valmistelijoiden huomiota seuraavaan:

Pääviestit

- Henkilötunnuksen muuttamisen helpottaminen ennakoitavien vahinkojen estämiseksi on kannatettavaa.

- Akuutin ongelman korjaus ei saa viedä huomiota suurelta muutokselta: sähköinen asiointi tarvitsee turvallisen ja luotettavan perusinfrastruktuurin.

Perustelut

Ehdotettu mahdollisuus henkilötunnuksen muuttamiseen nykyistä ennakoivammin on perusteltu ottaen huomioon Vastaamo-tietomurron laajuus ja henkilötunnuksen väärinkäytöstä murron uhreille aiheutuva vaiva, haitta ja kärsimys. Henkilötunnuksen muuttamisen mahdollisista ongelmista (pankkiasiointi, puhelinliittymät) tulee myös viestiä toimea harkitseville.

Ehdotettu muutos on kuitenkin luonteeltaan tarpeellista ensiapua tietomurron uhreille eikä sellaisena merkittävästi lisää yhteiskuntamme kestävyyttä vastaavien tapausten varalta. Esityksen perusteluissa kuvatulla tavalla perimmäinen ongelma on tapa käyttää henkilötunnusta tunnistamisen välineenä.

Valitettava ja laaja tietomurtotapaus on nostanut pintaan tarpeen kehittää turvallista ja luotettavaa digitaalista pehmeää infrastruktuuria, jonka kulmakiviä ovat luotettavat sähköiset identiteetit ja helposti käytettävä sähköinen tunnistaminen sekä toimivat menettelyt henkilötietojen hallintaan ja siirtoon eri toimijoiden välillä.

Turvallisen asiointin kehittämiseksi hallituksen on syytä kiirehtiä digitaalisen henkilöllisyyden hankkeen toteuttamista sekä tiivistää eri hallinnonaloille osuvien toimenpiteiden koordinaatiota

valtioneuvoston sisällä. On myös syytä harkita tarkoin, miten henkilötunnuksen laajalle levinnyttä ja rekisteröidyille hankalasti hallittavaa käyttöä voitaisiin sääntelyn ja viranomaisten ohjauksen keinoin vähentää.

Helsingissä, tammikuun 14 päivänä 2021

Teknologiateollisuus ry

Mäkinen Jussi
Teknologiateollisuus ry